

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021

Sisältö

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021	1
1 Lautakunnan kokoonpano	1
2 Tehtävät ja toimivaltuudet	2
3 Selvitys vuoden 2020 arviointikertomuksen käsittelystä	3
4 Vuoden 2021 toiminnan arvioinnin työohjelma ja arviointimenetelmät	3
5 Etelä-Savon maakuntaliitto	3
6 Maakuntaliiton virasto	4
7 Etelä-Savon maakunnan strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	4
8 Tarkastuslautakunnan huomioita	6
9 Väestö ja yleinen Etelä-Savon alueen kehitys	6
10 Koronapandemian vaikutus alueen elinvoimaan	6
11 Etelä-Savon maakuntaliiton taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	7
12 Sidonnaisuusilmoitusten päivittäminen	7
13 Kokonaisarvio	7

Liite 1. Maakuntastrategian toteutuminen

1 Lautakunnan kokoonpano

Maakuntavaltuuston toimikaudeksi 2017–2021 valitsemaan tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet

varsinaiset jäsenet	varajäsenet
Eklöf Antti, Rantasalmi	Sistonen Eero, Rantasalmi
Kuoksa Timo, Mäntyharju, pj.	Hartonen Ari, Mäntyharju
Ora Ari, Savonlinna	Miettinen Olli, Mikkeli
Pekkanen Leena, Mäntyharju, vpj.	Mäenpää Eveliina, Mäntyharju
Romo Kati, Pieksämäki	Ruokoselkä Liisa, Pieksämäki

Maakuntavaltuuston toimikaudeksi 2021–2025 valitsemaan tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet

varsinaiset jäsenet	varajäsenet
Himanan Vesa, Mikkeli	Korhola Anne, Mikkeli
Kuronen Tuula, pj., Pieksämäki	Kuoksa Timo, Mäntyharju
Kuusisto Ville-Pekka vpj., Juva	Summanen Hannu, Juva
Mynttinen Maritta, Hirvensalmi	Nousiainen Marja-Sisko, Savonlinna
Pasanen Unto, Puumala	Rytkönen Tapani, Pieksämäki

Toimikauden 2017–2021 viimeisenä vuonna tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Timo Kuoksa (SDP) Mäntyharjulta. Kaudelle 2021–2025 maakuntavaltuusto nimesi tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi Tuula Kurosen (SDP) Pieksämäeltä.

Tilintarkastajana toimii BDO Auditor Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, HT Lilja Koskelo. Lautakunnan sihteerinä on toiminut maakuntaliiton henkilöstöasiantuntija Tiina Saarelainen.

2 Tehtävät ja toimivaltuudet

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty Kuntalain 14 luvussa 121 § ja 125 § sekä Etelä-Savon maakuntaliiton hallintosäännössä 64 §.

Kuntalain 121 ja 125 § mukaan tarkastuslautakunnan on:

- valmistettava valtuustolle valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta,
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saatettava ilmoitukset valtuustolle tiedoksi,
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi,
- hankittava asianomaisen selvitys ja kunnanhallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta.

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Maakuntahallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Etelä-Savon maakuntaliiton hallintosäännössä on kuntalain mukaisten tehtävien lisäksi seuraavaa:

- seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
- huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
- tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

3 Selvitys vuoden 2020 arviointikertomuksen käsittelystä

Vuoden 2020 arviointikertomus käsiteltiin maakuntavaltuustossa 15.6.2021 §7. Kokoukselle arviointikertomuksen esitteli tarkastuslautakunnan puheenjohtaja. Maakuntavaltuusto merkitsi arviointikertomuksen tietoon saatetuksi.

4 Vuoden 2021 toiminnan arvioinnin työohjelma ja arviointimenetelmät

Vuoden 2021 toiminnan arvioinnin työohjelman lähtökohtana on maakuntavaltuuston hyväksymä vuoden 2021 talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2021–2023. Arvio pohjautuu maakuntastrategiaan ja maakuntaohjelman (2018–2021) toimenpanosuunnitelmaan vuodelle 2021.

Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta perustuu laatimaansa arviointiohjelmaan. Tarkastuslautakunta on kokoontunut käsittelemään toimintavuoden 2021 asioita seitsemän kertaa. Kokoukset on toteutettu hybridikokouksina Teamsin välityksellä. Lautakunnan jäsenet ovat tutustuneet hallinnon pöytäkirjoihin, maakuntaliiton toiminta- ja taloussuunnitelmiin, tilinpäätöskertomukseen, henkilöstöraporttiin ja hankeraportteihin. Kokouksissa on kuultu liiton viranhaltijoiden ja substanssipäälliköiden esityksiä.

Jäsenet ovat osallistuneet tarkastuslautakunnan omiin koulutuksiin sekä kaikille luottamushenkilöille suunnattuun maakuntaliittojen toimintaan perehdyttävään verkkokoulutukseen.

Arviointi on suoritettu ensisijaisesti Etelä-Savon maakuntaliiton tilinpäätös 2021-asiakirjasta ilmenevien tietojen perusteella. Liiton toimintaa on lisäksi arvioitu tavoitteiden toteutumiseen liittyvän raportoinnin avulla. Arviointikertomus perustuu myös johtavien viranhaltijoiden kuulemisiin ja toimintakertomuksen pohjalta tehtyihin havaintoihin.

Lautakunta on saanut selonteon tilintarkastajan suorittamista tarkastuksista ja käsitellyt tilintarkastuskertomuksen. Näiden tietojen perusteella tarkastuslautakunta antaa Kuntalain 121 § mukaan arviointikertomuksen.

5 Etelä-Savon maakuntaliitto

Perussopimuksen mukaan maakuntaliitto toimii Etelä-Savon, sen kuntien ja asukkaiden eduksi kehittämis-, suunnittelu-, tutkimus- ja edunvalvontakuntayhtymänä. Maakuntaliitto toimii lisäksi hallinto- ja tarkastusviranomaisena Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 –Suomen rakennerahasto-ohjelman Euroopan aluekehitysrahasto-ohjelmassa (EAKR). Uuden ohjelmakauden 2021–2027 toimeenpano käynnistyi Suomessa vuoden 2021 lopussa.

Maakuntaliitolla on kaksi lakisääteistä tehtäväaluetta: aluesuunnittelu- ja aluekehitysviranomaisen tehtävät. Lisäksi liitto pyrkii toiminnallaan vahvistamaan kuntien ja kuntayhtymien yhteistyötä, edistämään maakunnan henkistä ja aineellista vaurastumista sekä toimimaan maakunnallisena yhteistyöelimenä kunnallis-, talous-, sosiaali-, kulttuuri-, koulutus-, elinympäristö- ja muissa maakunnan kehittämissasioissa.

6 Maakuntaliiton virasto

Maakuntaliiton toiminnan kehittäminen jatkui marraskuussa 2020 hyväksytyyn hallintosäännön pohjalta. Maakuntaliitto uudisti samalla strategiansa. Yhteisenä päämääränä on elinvoimainen Etelä-Savo. Viraston avaintehtäviksi määritettiin kehittäjä, edunvalvoja ja näkyvyyden vahvistaja. Toimintaa suuntaavana avaintehtävänä on olla yhteisen tahdon muodostaja. Toiminnan arvopohjana on Yhdessä – Uudistaen – Ennakoiden.

Maakuntaliiton virasto muodostuu 1.1.2021 tapahtuneen organisaatiomuutoksen myötä kahdesta yksiköstä; kehittämis- ja hallintoyksiköstä. Maakuntaliiton palveluksessa oli vuoden 2021 lopussa 37 henkilöä. Henkilötyövuosiksi kirjattiin talousarvioon 31,3, toteuma oli 32,4.

Koronapandemian (Covid-19) vaikutus maakuntaliiton toimintaan on ollut merkittävää. Vuoden 2021 maakuntaliitto työskenteli pääosin etänä. Vaikka koronapandemian jatkuminen on tuonut omat haasteensa viraston toiminnan kehittämiseen, on useita toimintamalleja uudistettu ja otettu käyttöön vuoden 2021 aikana. Etätö sujuu sähköisten työskentelyvälineiden ja yhteyksien avulla. Maakuntaliitossa ollaan ottamassa käyttöön ns. hybridityömallia, jossa ollaan osin etänä ja osin lähityössä

7 Etelä-Savon maakunnan strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maakuntaohjelma 2018–2021 pohjautuu maakuntastrategian linjauksiin. Valtuusto hyväksyi 25.11.2020 uuden maakuntastrategian 2030. Maakunnan kehittämisen keskeiset tavoitteet on sovittu maakuntastrategiassa. Etelä-Savo – Saimaan maakunnan strategia luo kasvunsa kolmelle kärjelle; ruoka, metsä ja vesi. (Kuva 1)

Uuden maakuntaohjelman valmistelu vuosille 2022–2025 käynnistettiin välittömästi strategiatyön jatkoksi. Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntaohjelman 23.12.2021.

Maakuntien liitot saivat kesällä 2020 TEM:ltä ohjeen laatia maakuntaohjelman yhteydessä älykkään erikoistumisen strategiansa uuden EU-ohjelmakauden vaatimusten mukaisesti laajassa sidosryhmäyhteistyössä. Älykkään erikoistumisen kärjiksi ruoka, metsä, vesi -rinnalle lisättiin matkailu ja hyvinvointi. Strategian kärjet ja niihin perustuva älykäs erikoistuminen ohjaavat maakuntaliiton kehittämistoimia.

Maakuntaliiton toimintasuunnitelmassa on linjattu keskeiset toimenpiteet ja kehittämisen prosessit, joiden toteutumista kuvataan toimintakertomuksessa. Vuonna 2021 maakuntaliitto mm. laati maakuntaohjelman ja sitä täydentäviä teemakohtaisia suunnitelmia vuosille 2022–2025 sekä käynnisti maakuntakaavan laadinnan. Etelä-Savon korona-selviytymissuunnitelma korvasi vuosille 2021–22 laadittavan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman (TOPSU). Maakuntaliitto valmistautui EU:n alue- ja rakennepoliitiikan Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 ohjelmakautteen ja sen käynnistämiseen.

Kuva 1 Maakuntaohjelman 2022–2025 keskeiset painopisteet

Keskeisten maakuntastrategian mukaisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Hyvinvoivat ihmiset ja hyvä ympäristö

Maakuntaliitto toimi aktiivisesti maakunnan ilmastotyöryhmässä sekä hyvinvointi- ja osallisuustyöryhmissä. Maakuntaliitto edisti Saimaa Geopark statuksen saamista keväällä 2021 ja jatkoi Etelä-Savon työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP)-alueen toiminnan koordinoitua.

Uudistuvat elinkeinot ja kasvua luova älykäs erikoistuminen

Maakuntaliitto päivitti älykkään erikoistumisen strategian. Metsä, vesi ja ruoka saivat rinnalleen matkailun ja hyvinvoinnin. Maakuntaliitto vahvisti näihin liittyviä klustereita ja yhteistyötä. DO-Saimaa tunnettavuutta edistettiin kehittämishankkeen kautta.

Hyvä fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus

Maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistui. Itä-Suomen maakuntaliitot jatkoivat yhteistä vaikuttamista valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja sen toteutukseen. Tavoitteellisen tietoliikenneverkon toteuttamista edistettiin ja digituen alueellinen koordinaatiohanke toteutettiin.

Tuloksellinen oma tekeminen ja yhteistyö

Saimaa-ilmiö 2026-hanke vahvisti Itä-Suomen maakuntien matkailu- ja kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja Saimaan matkailustrategia hyväksyttiin. Maakuntaliiton uusi viestintästrategia valmistui, jonka keskeisenä tavoitteena on lisätä

avoimuutta ja vuorovaikutusta. Europe Direct -tiedotuspiste perustettiin maakuntaliittoon toukokuussa 2021. YhES-järjestöneuvottelukunnan toiminta jatkui. Maakuntaliitto koordinoi maakunnallista osallisuustyötä. AKKU- Alueellinen kulttuuritoiminnan kehittämisen hanke alkoi vuoden 2021 alussa.

8 Tarkastuslautakunnan huomioita

Strategiset valinnat vaikuttavat tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan oikeilta ja liiton toiminta rakentuu vakaasti niiden pohjalle. Maakuntastrategiaan ja viime vuonna hyväksytyyn maakuntaohjelmaan on liitetty seurantamittaristo, joilla seurataan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tämä seuranta on jatkuvaa. Strategian toteutuminen on kuvattu liitteenä olevassa dokumentissa, johon on koottu mittarien/indikaattorien tilanne.

Hankkeiden vaikuttavuuden arviointiin tulee kiinnittää huomiota, jotta maakuntaan suuntautuvasta hankerahasta olisi maakunnalle mahdollisimman paljon hyötyä. Hankerahoitusta myönnettäessä tulee ennen kaikkea kiinnittää huomiota, että hankkeen tuloksista on pysyvää hyötyä alueelle.

9 Väestö ja yleinen Etelä-Savon alueen kehitys

Tilastokeskuksen väestönmuutoksen ennakkotietojen mukaan väkiluku väheni Etelä-Savossa tammi-joulukuun 2021 aikana yhteensä 1009 henkilön verran. Vähennys oli pienempää kuin edellisinä vuosina; -1612 (2020), -2160 (2019), -2348 (2018).

Kokonaisuutena kääntyi useiden vuosien jälkeen positiiviseksi. Maakuntaan muutti 238 henkilöä enemmän kuin maakunnasta muutti muualle. Etelä-Savo on kausittain voimakkaasti kasvava mm. monipaikkaisesti asuvien ja vapaa-ajanasunnoillaan aikaa viettävien ja työskentelevien johdosta, jotka eivät näy väestötilastoissa tai sote-palveluiden mitoituksessa.

Etelä-Savo on Suomen ikääntynein maakunta ja nuorten ikäluokat ovat pienet. Maakunnan elinvoiman hiipuminen ja väestön väheneminen ovat edelleen keskeisiä haasteita.

Työllisyys heikkeni koronapandemian seurauksena ja työllisyysaste oli vuoden lopussa maan keskitasoa huonompi. Lomautettujen suhteellinen osuus on Etelä-Savossa ollut pienempi kuin koko maassa keskimäärin.

10 Koronapandemian vaikutus alueen elinvoimaan

Elinkeinoelämään koronapandemia iski voimakkaasti palvelualueille, majoitus- ja ravitsemusalan yrityksille sekä tapahtumien järjestäjille. Kotimaisten matkailijoiden suuri määrä ja vapaa-ajan asukkaiden pidempi kausi paikkasi ostovoimaa. Korona-aikana ovat menestyneet pienet hotellit, mökkimajoitus ja luontomatkailu.

Etelä-Savon monipuolinen elinkeinorakenne ja pk-yritysvaltainen talous selvisi kuitenkin paremmin kuin keskimäärin Suomessa eikä tapahtunut samaa sukellusta. Osassa yrityksissä on ollut jopa hankaluuksia työvoiman saatavuuden kanssa. Monet yritykset saivat valtiolta tukea selviytymiseen. Valtioneuvoston myöntämät koronatuot ja yhteisöverojen jako-osuuksien muutokset auttoivat kuntien taloutta.

Vuonna 2021 toimintaympäristöön vaikutti edelleen v. 2020 alkanut koronapandemia ja sen seurauksena tulleet globaalit ja kansalliset rajoitukset. Työn tekemisen uudet muodot, kuten ns. hybridityö, muuttavat yritysten ja organisaatioiden toimintatapoja.

Esimerkiksi kansainvälistymishankkeiden määrä jäi koronapandemian vuoksi vähäiseksi. Kansainvälisyyden näkökulman kutistuminen hankkeissa onkin ehkä

osaltaan kasvattanut kotimaan matkailuun liittyvien hankkeiden tarvetta. Vuonna 2021 on toteutettu lukuisia hankkeita koskien alueen matkailun kehittämistä ja ruokamatkailun nostamista. Samoin digitaalisuuden korostuminen hankkeissa saattaa osaltaan johtua myös pandemiatilanteesta. Suurin satsaus EAKR-rahoituksessa vuonna 2021 kohdistui Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun Teollisen puurakentamisen ja teknisen testauksen laboratorion rakentamiseen. Kiertotalous on myös monen 2021 toteutetun hankkeen teemana.

Keväällä 2021 REACT-EU-hauissa keskeisessä roolissa olivat maakuntien tekemät selviytymissuunnitelmat, mutta rahoitettavat hankkeet tukivat myös maakuntaohjelmia sekä alueiden älykkään erikoistumisen strategioita. REACT-EU:n EAKR-hankkeita yhdistävinä teemoina oli tukea aluetalouden toipumista koronasta sekä vauhdittaa vihreää ja digitaalista siirtymää.

11 Etelä-Savon maakuntaliiton taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Koronapandemialla oli jo toisena vuotena peräkkäin vaikutusta liiton toimintaan ja talouteen. Vuoden 2021 talousarvio oli laadittu sillä oletuksella, että koronapandemia laantuisi. Koska näin ei tapahtunut, toimintakulut toteutuivat budjetoitua pienempinä. Erityisesti koronavuoden vaikutus näkyi matka- ja majoitus-, markkinointi-, kulttuuri- sekä koulutuskuluissa.

Vuoden 2021 tilinpäätös on valtuuston hyväksymää talousarviota parempi. Talousarvio oli laadittu 115 000 euroa alijäämäiseksi. Maakuntaliiton tilikauden tulos muodostui 1022,50 euroa ylijäämäiseksi.

Jäsenkuntien maksuosuudet muodostavat maakuntaliiton suurimman tulonlähteen. Jäsenkuntien maksuosuudet laskivat Heinäveden ja Joroisten maakuntavaihdosten vuoksi 134 000 eurolla ollen 2.315.600 miljoonaa euroa vuonna 2021 (2.449.600 euroa vuonna 2020 ja 2019, 2.425.300 euroa vuonna 2018). Kuntakohtaiseen maksuosuuteen on viimeksi tehty korotus vuonna 2018.

12 Sidonnaisuusilmoitusten päivittäminen

Tarkastuslautakunta muistuttaa johtavien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja mahdollisten muutosten ilmoittamisesta tarkastuslautakunnalle.

13 Kokonaisarvio

Kuntalain mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Maakuntahallitus on kokouksessaan 21.2.2022 § 22 hyväksynyt vuoden 2021 tilinpäätöksen- ja toimintakertomuksen. Tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa annetaan selvitys vuoden 2021 toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Maakuntaliitolla itsellään ei ole merkittävästi käytännön täytäntöönpanovaltaa tavoitteiden toteuttamisessa. Liiton toiminta perustuu suurelta osin asioihin vaikuttamiseen. Vaikuttamisen tulokset näkyvät eri organisaatioissa tapahtuvassa päätöksenteossa ja sitä kautta maakunnan kehittämisessä. Maakuntaliiton tehtävää ja siinä onnistumista on tarkasteltava pitemmällä aikavälillä. Yhden vuoden toteutumatieto on yleensä enemmänkin suuntaa antava kuin tyhjentävä. Maakuntaliiton tehtävässä onnistumisen arviointiperiodi on paremminkin koko valtuustokausi.

Tarkastuslautakunnan mielestä toiminnalliset tavoitteet on asetettu oikein, ja ne ovat realistiset suhteessa resursseihin. Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan liiton toiminta on ollut määrätietoista ja muutostarpeet huomioon ottavaa.

Liiton toiminta on saatujen tietojen ja tähän pohjautuvaan arvioon perustuen järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin mukaan Maakuntaliiton toiminnassa on noudatettu valtuuston hyväksymää talousarviota. Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin tehtyjen päätösten mukaisesti ja toteutumatieto on esitetty riittävän täsmällisesti toimintakertomuksessa.

Mikkeli 26.4.2022

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Tuula Kuronen
Puheenjohtaja

Ville-Pekka Kuusisto
Varapuheenjohtaja

Vesa Himanen

Maritta Mynttinen

Unto Pasanen

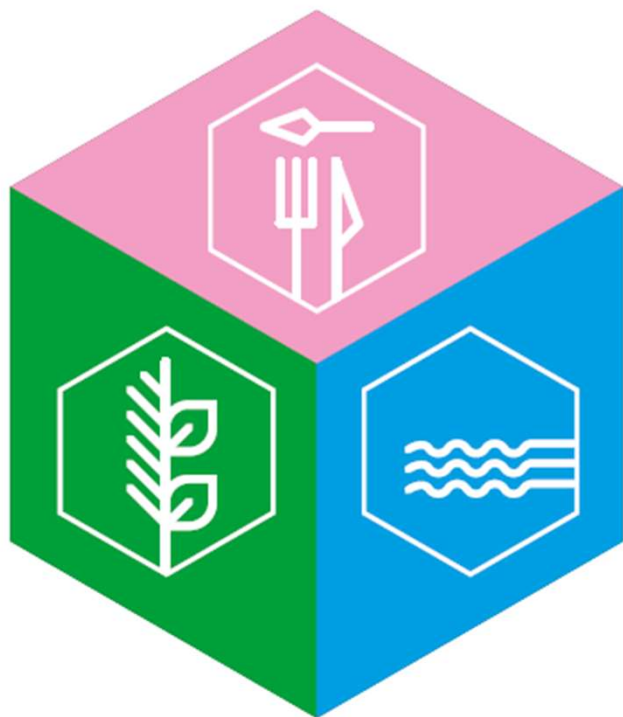

Maakuntastrategian toteutuminen

Tilanne 1.4.2022

PUHTAASTI PARAS!

ETELÄ-SAVO

SAIMAAN MAAKUNTA | STRATEGIA 2030

Strategian toteutumista seurataan tavoitekohtaisella mittaristolla

HYVINVOIVAT IHMISET
JA HYVÄ YMPÄRISTÖ

**Ilmastonmuutoksen uudet
ratkaisut, arjen sujuvuus,
kaikki mukana, kulttuurista
virtaa, vastuullisuus,
vähemmällä enemmän ja
puhtaammin**

Mittarit/indikaattorit

- GPI-indeksi
- Gini-kerroin
- Sairastavuusindeksi
- Huono-osaisuus Suomessa-indeksi

Tilanne – Hyvinvoivat ihmiset

3.

Etelä-Savo on asukkaiden hyvinvointia mittaavalla GPI-indeksillä sijalla kolme

(GPI= hyvinvointimittari, joka kuvaa yhteiskunnan hyvinvoinnin tilaa ja sen kehityssuuntaa. Se kuvaa myös hyvinvoinnin tuottavuuden kestävyyttä ja pitkäkestoisia ympäristövaikutuksia.)

1.

Vuonna 2030 Etelä-Savo on asukkaiden hyvinvointia mittaavalla GPI-indeksillä Suomen paras

➤ Uusin tieto tulossa 5/2022

12.

Vuonna 2018 Etelä-Savo on asukkaiden käytettävissä olevien tulojen jakaantumista mittaavalla Gini-kertoimella mitattuna 12. sijalla

(Gini-kertoimen avulla voidaan tarkastella asukkaiden käytettävissä olevien tulojen jakaantumista. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisempi tulonjako on alueella. Työttömyys ja työllisyys ovat keskeisimmät tuloeroihin vaikuttavat tekijät.)

≥12.

Vuonna 2030 Gini-kertoimella mitattuna Etelä-Savo on entistä tasa-arvoisempi, sijaluvulla 12-18.

➤ Sijalla 16 v. 2020

14.

Vuonna 2016 Etelä-Savo on Kelan ikävakioidulla sairastuvuusindeksillä mitattuna 14. sijalla

≤8.

Vuonna 2030 Etelä-Savo on Kelan ikävakioidulla sairastuvuusindeksillä mitattuna 8 parhaan joukossa

➤ Sijalla 14 v. 2018 (ei tuoreempaa tietoa)

9.

Vuonna 2018 Etelä-Savo on DIAKin Huono-osaisuus Suomessa -indeksillä mitattuna 9. sijalla

(Mitä suuremman arvon huono-osaisuusindeksi saa, sitä vähemmän alueella on huono-osaisuutta.)

≤9.

Vuonna 2030 Etelä-Savo on säilyttänyt Huono-osaisuusindeksin sijoituksen 10 korkeimman arvon saaneiden alueiden joukossa.

➤ Sijalla 10 v.2020

Etelä-Savon maakuntaliitto

HYVINVOIVAT IHMISET
JA HYVÄ YMPÄRISTÖ

**Ilmastonmuutoksen uudet
ratkaisut, arjen sujuvuus,
kaikki mukana, kulttuurista
virtaa, vastuullisuus,
vähemmällä enemmän ja
puhtaammin**

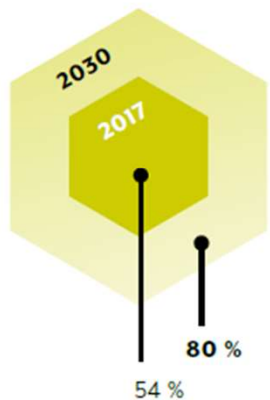

Mittarit/indikaattorit

- Uusiutuvan energian osuus kokonaisenergiankäytöstä
- Luomupeltojen osuus peltopinta-alasta
- CO2-päästöt/asukas

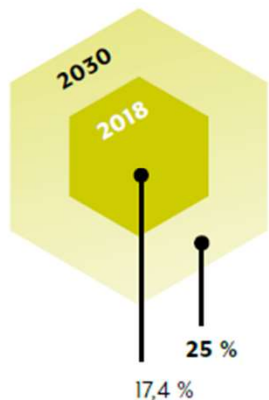
Tilanne – Hyvä ympäristö

Uusiutuvan energian osuus kokonaisenergiakäytöstä

➤ 55% v. 2020

Luomupuottojen osuus Etelä-Savon peltoalasta

➤ 18,6% v.2021

Hilidioksidipäästöt / asukas

3.

Nyt maan kolmanneksi pienimmät CO₂-päästöt / asukas. (8,0 tuhatta tn CO₂ ekv /asukas)

1.

Vuonna 2030 Etelä-Savossa Suomen pienimmät CO₂-päästöt / asukas

- 6. pienimmät päästöt /asukas 8.2 tn CO₂ ekv/as. 2019
- Kokonaispäästöt vähentyneet:
 - 1162 tuhatta tn CO₂ ekv 2017
 - 1097 tuhatta tn CO₂ ekv 2019

Pitkän aikavälin tavoite:
Etelä-Savo on hiilineutraali v. 2035

UUDISTUVAT
ELINKEINOT JA ÄLYKÄS
ERIKOISTUMINEN

**Kilpailukykyiset yritykset,
innovatiivinen TKI-toiminta
ja vihreä kasvu, osaava
työvoima**

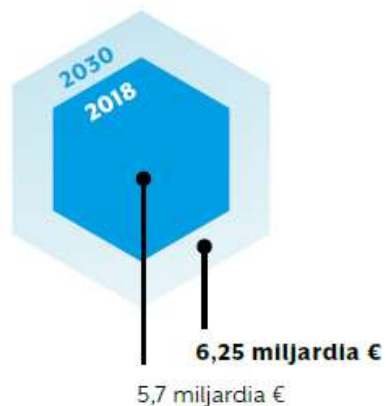
Mittarit/indikaattorit

- Yritysten liikevaihto
- Yritysten henkilöstömäärä
- Yritysten TKI-panostukset
- Yritysten TKI-henkilöstö
- Kansainvälistä liiketoimintaa harjoittavat vientiyritykset
- EU-klusterien lukumäärä

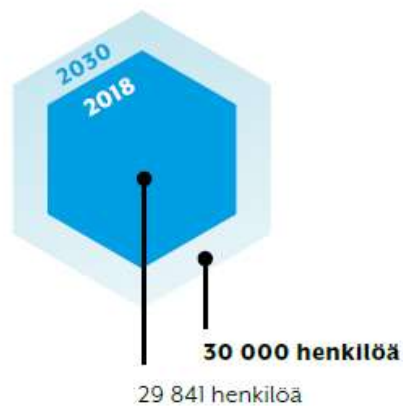
Tilanne – Uudistuvat yritykset ja klusterit

Yritysten liikevaihto (1000€)

➤ 5,8 Mrd € v. 2020

Yritysten henkilöstömäärä

➤ 29 527 henkilöä v.2020

Yritysten TKI-panostukset osuutena (%) alue-BKT

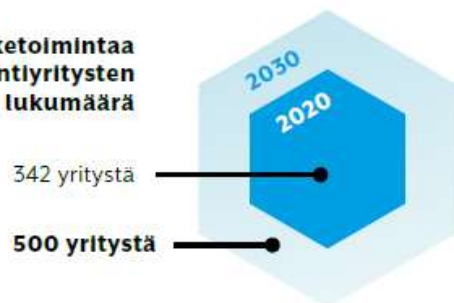
➤ Ei tuorempaa tietoa

Yritysten TKI-henkilöstön määrä

➤ 636 henkilöä v.2020

Kansainvälistä liiketoimintaa harjoittavien vientiyritysten lukumäärä

➤ Ei tuorempaa tietoa

EU-akkreditoitujen alueellisten klustereiden lukumäärä Etelä-Savossa

➤ 1 kpl v.2021

UUDISTUVAT
ELINKEINOT JA ÄLYKÄS
ERIKOISTUMINEN

**Kilpailukykyiset yritykset,
innovatiivinen TKI-toiminta
ja vihreä kasvu, osaava
työvoima**

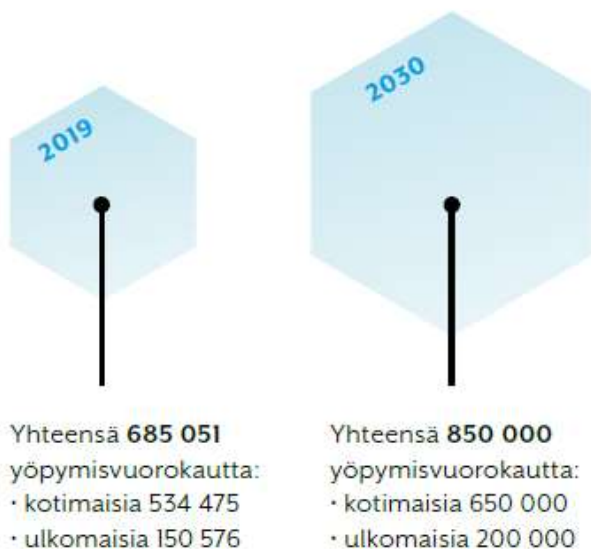

Mittarit/indikaattorit

- Yöpymisvuorokausien määrä
- Asiakkaiden keskimääräinen viipymisaika majoitusliikkeissä
- Kansallispuistojen kävijämäärä

Tilanne – Kulttuuri ja matkailu

Yöpymisvuorokausien määrä Etelä-Savossa (kotimaiset ja ulkomaiset matkailijat)

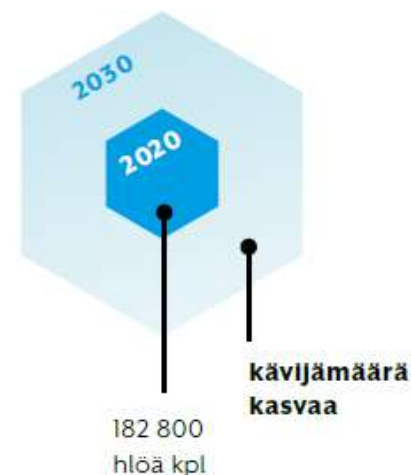
- Yhteensä 607 981 v.2022
- kotimaisia 573 087
- ulkomaisia 34 894

Asiakkaiden keskimääräinen viipymisaika Etelä-Savon majoitusliikkeissä

- 1,7 vrk v.2021 (koko maan keskiarvo 1,9 vrk)

Kansallispuistojen kävijämäärät

- 226 100 henkilöä v.2021

UUDISTUVAT
ELINKEINOT JA ÄLYKÄS
ERIKOISTUMINEN

**Kilpailukykyiset yritykset,
innovatiivinen TKI-toiminta
ja vihreä kasvu, osaava
työvoima**

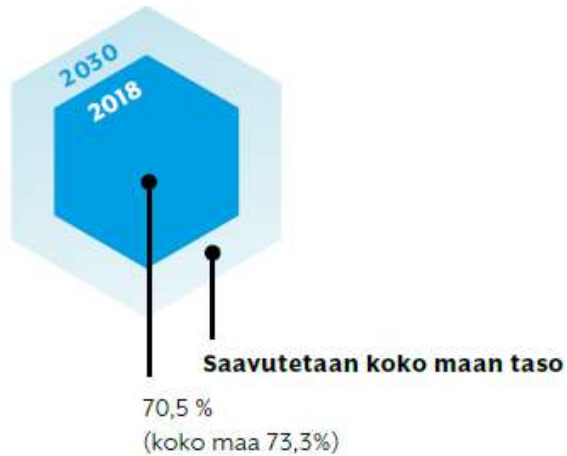

Mittarit/indikaattorit

- Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä
- Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä
- Rekrytointiongelmien

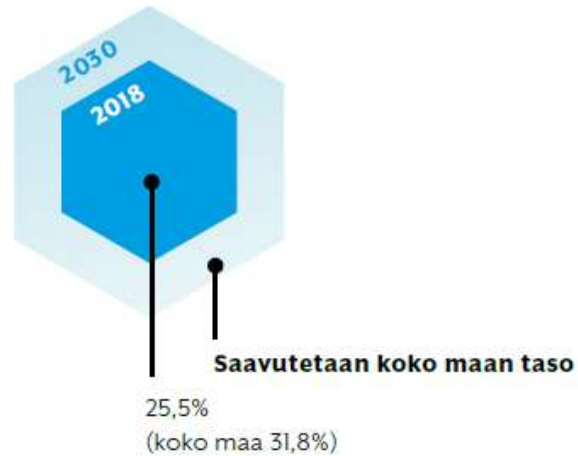
Tilanne – Osaaminen ja työvoima

Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä

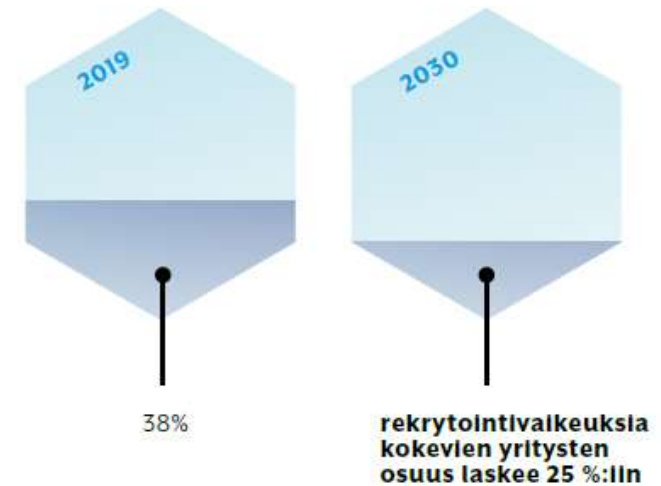
➤ 72,0% (koko maa 74,2%) v.2020

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä

➤ 26,4% (koko maa 32,6%) v.2020

Rekrytintilongelmat (% työvoimaa etsineistä työpaikoista)

➤ 39% v.2021

HYVÄ FYYSINEN
JA DIGITAALINEN
SAAVUTETTAVUUS

**Toimivat liikenne- ja
viestintäyhteudet, sujuvat
liikenne- ja digipalvelut**

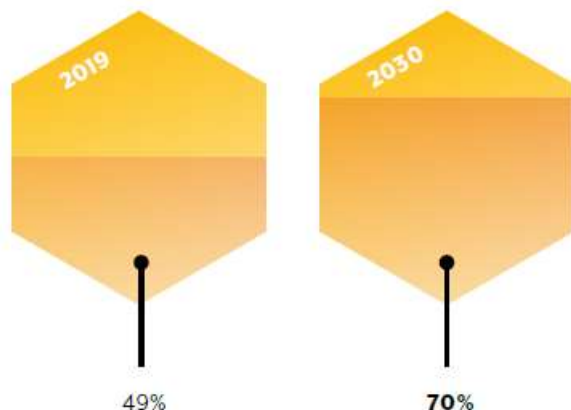

Mittarit/indikaattorit

- Kiinteän verkon laajakaistasaatavuus
- Huonokuntoisen päällystetyn tieverkon osuus

Tilanne – Hyvä fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus

Kiinteän verkon laajakaistasaatavuus
(100 Mbit/s), % kotitalouksista

Huonokuntoisen
päälystetyn tieliverkon osuus

2030

Vuonna 2030 huonokuntoisen
päälystetieverkon osuus
on pienentynyt.

➤ 49% v. 2020

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 22 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 22 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 22 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 22 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 22 sider før denne side

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmitteckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende